

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 662 061 331

REKLAMA

tel. 516 836 355

Tanie Dachy
Jabłonowo

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie**WĄBRZEŻNO**Ekstremalny dojazd
do domu

str. 2

WĄBRZEŻNO

Zasłużona emerytura

str. 3

WĄBRZEŻNO/POWIATUczciliśmy odzyskanie
niepodległości

str. 6

CZWARTEK

16 LISTOPADA 2023

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 46/2023 (760)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO**

Zatrzymali wąbrzeskich huliganów

WĄBRZEŻNO ▶ Funkcjonariusze wąbrzeskiej komendy zatrzymali dwóch mężczyzn, którzy na kilka dni przed meczem piłkarskim atakowali osoby sympatyzujące z drużyną przeciwną. Jednak to był dopiero początek ich problemów

Kryminalni z Wąbrzeźna natrafili na krążące w sieci nagrania z telefonu komórkowego, na których 24-letni mieszkaniec miasta, powiązany ze środowiskiem pseudokibiców jednego z klubów piłkarskich, uderza przypadkowe osoby, zmuszając je jednocześnie do określonych zachowań. Jedno z nagrań przedstawia również fakt dokonania zuchwałej kradzieży przez agresora. Jego 21-letni kompan,

pochodzący również z Wąbrzeźna, nagrywał wszystko telefonem, namawiając go do dalszej agresji.

– Policjanci natychmiast zidentyfikowali wszystkie osoby widoczne na nagraniach. Funkcjonariusze zatrzymali do sprawy czterech mężczyzn, z czego dwóch usłyszało zarzuty, a dwaj pozostali przesłuchani zostali w charakterze świadków. W trakcie zatrzymania, policjan-

ci ujawnili przedmioty związane ze środowiskami pseudokibiców, między innymi banery, nóż, gaz pieprzowy czy kije bejsbolowe. Ponadto w trakcie przeszukania mieszkania funkcjonariusze ujawnili ponad 120 g amfetaminy – podaje Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie.

Dwaj zatrzymani mężczyźni trafili do policyjnego aresztu. Agresywny 24-latek usłyszał zarzuty spowodowania uszczerbku na zdrowiu innej osoby, zmuszania jej do określonego zachowania, zuchwałej kradzieży oraz posiadania i handlu narkotykami. Grozi mu do 5 lat więzienia. Jego 21-letni kompan również usłyszał zarzuty spowodowania uszczerbku na zdrowiu innej osoby, zmuszania jej do określonego zachowania w charakterze występków chuligańskiego. Grozi mu do 5 lat więzienia.

Decyzją sądu wobec mężczyzn zastosowano dozór policyjny, zakaz opuszczania kraju i poręczenie majątkowe.

(ak), fot. KPP Wąbrzeźno

Gmina Ryńsk

Dachowanie pijanego kierowcy

Policjanci ruchu drogowego wezwani zostali do zdarzenia, w którym dachowało auto osobowe. Na miejscu okazało się, że sprawcą był znany im, nietrzeźwy mężczyzna, którego zatrzymali już kilka miesięcy wcześniej.

Do zdarzenia doszło w minioną środę (8.11.2023) o godzinie 13:30 w Wałyczku. Policjanci zastali na miejscu leżący na dachu samochód osobowy, w którym był kierowca.

– Mężczyzna po wyciągnięciu z auta przebadany został przez ratowników medycznych, a policjanci sprawdzili stan jego trzeźwości. Okazało się, że ten miał w swoim organizmie ponad 3 promile alkoholu! Funkcjonariusze

szere wiedzieli już, z kim mieli do czynienia – podaje asp. Krzysztof Świerczyński z Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie.

44-letni mieszkaniec Wąbrzeźna nie posiadał prawa jazdy już od kilku lat z uwagi na kierowanie w stanie nietrzeźwości, posiadał również dożywotni zakaz kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi. Grozi mu teraz do 5 lat więzienia.

(ak), fot. KPP Wąbrzeźno

Ekstremalny dojazd do domu

WĄBRZEŻNO ▶ Mieszkańcy miasta i okolic cieszą się z modernizacji kanalizacji i wymiany nawierzchni, ale niekoniecznie piszą się na skrajne doznania

Są chwile, że ani wyjechać, ani wrócić nie można. Takie przeżycia odnotowali w ostatnim czasie mieszkańcy budynku wielorodzinnego przy ulicy Łabędziej. Miejsce garażowe opłacone, ale dostać się do niego nie sposób. Nawet jeśli tego rodzaju przeszkody trwają tylko kilka godzin, to nie znaczy, że są do przyjęcia i można je wcześniej przewidzieć. Każdy ma swoje zobowiązania zawodowe i inne, a jeśli się z nich nie wywiązuje,

to nie ma przebaczyć i usprawiedliwienia, że nie dało się wyjechać.

Osiedle Ptasia ma mnóstwo dojazdowych ulic, ale zdarza się, że żadna z nich nie umożliwia przejazdu. Nawet jeśli trwa to „chwile” nieistotną dla budowlanców, innym uniemożliwia normalne funkcjonowanie. Poza tym jazda po terenie budowy wymaga również szczególnych umiejętności. Wystające studzienki, wykopy, mnóstwo pa-

chołków ograniczających możliwość bezpiecznego przejazdu, brak oznaczeń drogowych powoduje, że nie trudno o wypadek. Przejazd jedyną dostępną w swoim czasie drogą kończył się niezwłoczną koniecznością mycia auta lub utknięciem w błocie na długi czas.

Kierowca, który pokonał tę trasę (boisko Malta) stwierdził, że normalne auto nie jest w stanie tego dokonać. Zamieszczone przez niego zdjęcie samochodu ubłoconego po dach powoduje konieczność kolejnej wizyty w myjni. Ten mieszkaniec uważa też, że przejazd koło sali bankietowej Malty powinien być otwarty dla ruchu, przynajmniej do czasu zakończenia prac budowlanych. Wstawione słupki na odcinku dawniej przejezdnej ulicy Łabędziej uniemożliwiły normalną komunikację. Tylko rowerzyści i spacerowicze mogą przedostać się pomiędzy nimi. Podstawowym argumentem zamknięcia odcinka ulicy Łabędziej było bezpieczeństwo dzieci.

Jednak sprawa nieprzejezdności tego odcinka ulicy jest chwilowo nieaktualna, bo 6 listopada br. jeden słupek został zdemonstrowany i można bezpiecznie wyjechać oraz wrócić do garażu, co zostało bardzo dobrze odebrane przez wszystkich mieszkańców wspomnianego obiektu. Decyzją władz miasta umożliwiono korzystanie

z własnego środka transportu lokatorom budynku przy ul. Łabędziej, a pozostawiony słupek został odpowiednio oznakowany. Większość lokatorów uważa, że to rozwiązanie jest bardzo dobre, ale po zakończeniu remontu ulic na całym osiedlu powinno się wrócić do stanu pierwotnego. Brak ruchu kołowego na tym odcinku ulicy jest istotny zwłaszcza dla mieszkańców mających swoje tarasy i balkony właśnie z tej strony. Nie chcą dodatkowego hałasu ani spalin. Zauważają też, że argument bezpieczeństwa dzieci ma znaczenie.

W ten sam temat wpisuje się sprawa, o której pisaliśmy latem. Dotyczy ona terenów Pod Młynika i skądinąd odcinka drogi należącej do miasta, ale w większości wykorzystywanej przez mieszkańców z gminy Ryńsk. Całe 150 metrów drogi stanowi totalne wyzwanie. Wertypy w jesiennej aurze powodują zniszczenia samochodów, szczególnie zawieszenia, bo nie każdy ma szansę poruszać się terenowym autem. Nie ma też sensownej możliwości dojazdu do punktów usługowych zlokalizowanych przy tym odcinku drogi. Mieszkańcy tych terenów byłiby w stanie wyrównać nawierzchnię na swój koszt, ale nie mają prawa do tego rodzaju działania, bo nie mogą dysponować cudzą własnością. Jest

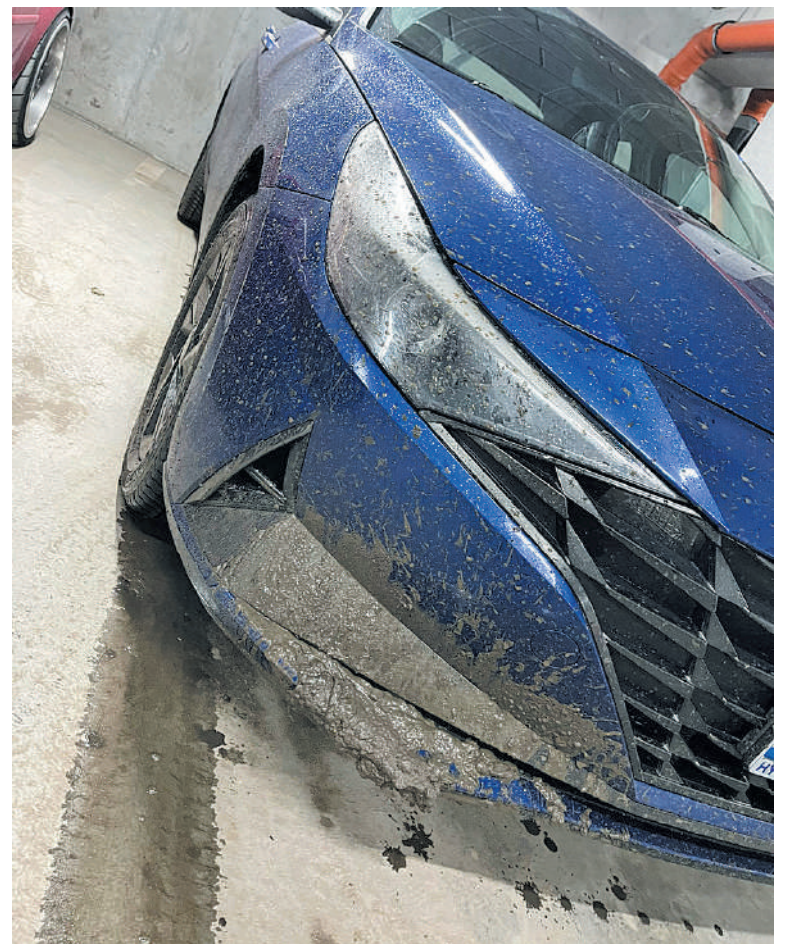
to usługa wyceniona na kwotę 300 zł, wedle informacji przekazanych przez zainteresowanych drożnością na tym odcinku dojazdu do domu. Zagłębienia na kilkanaście cm zalane wodą stanowią pułapkę. Jazda slalomem nie zawsze się udaje, a wizyty w warsztatach trochę kosztują, podobnie jak częste korzystanie z myjni.

Zapytani o tę sprawę burmistrzowie komentują. – Znamy sprawę od dawna. Po lipcowej interwencji wyrównaliśmy drogę i wszystko było w porządku. Teraz zwróciliśmy się z propozycją współfinansowania remontu tego odcinka drogi do wójta gminy Ryńsk, bo większość osób z niej korzystających to mieszkańcy terenów tego samorządu lokalnego – usłyszeliśmy od wóldarzy miasta.

Władysław Łukasik, wójt Ryńska odpowiada. – Propozycja jest analizowana. Weźmiemy pod uwagę partycypację w kosztach, o ile będą one do przyjęcia. Możliwości budżetowe są ograniczone, a koszty budowlane w ostatnim czasie relatywnie wzrastają – mówi Łukasik.

Jak będzie ostatecznie, nie wiadomo, ale warto mieć nadzieję, że i mieszkańcy Pod Młynika będą normalnie dojeżdżać do swoich domów.

B. Walas
fot. nadesłane

Zasłużona emerytura

WĄBRZEŹNO ▶ Aleksandra Kurek – dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie odešla na emeryturę. Nową szefową placówki jest Małgorzata Grzybek

8 listopada w wąbrzeskim ratuszu przedstawiciele władz miasta i powiatu oraz jednostek miejskich podziękowali pani Aleksandrze za wieloletnią owocną współpracę, życząc pomyślności i nowych wyzwań w nowym etapie życia. – Praca w bibliotece – mówiła pani Aleksandra Kurek na uroczystości – jest moją pasją i misją. Każdemu życzę, aby mogli robić w życiu to, co kochają! A ja nie tylko kocham to, co robię, jestem też dumna z Wąbrzeźna i że właśnie tutaj mogłam się spełniać zawodowo.

A to, że słowa te nie są bez pokrycia, widoczne było i jest w każdym aspekcie działalności pani Aleksandry i jej zespołu. Jest nie tylko doskonałym bibliotekarzem, ale także aktywnym i kreatywnym animatorem kultury, który inicjował i organizował wiele cennych przedsięwzięć. Przez lata wspierała i promowała lokalnych twórców, artystów i pisarzy, a także dbała o zachowanie i upowszechnianie

dziedzictwa kulturowego ziemi wąbrzeskiej. Jej wkład w rozwój czytelnictwa i bibliotekarstwa jest ogromny i godny podziwu. Razem z zespołem, dzięki wieloletnim wysiłkom, stworzyła nowoczesną i przyjazną czytelnikom bibliotekę.

To dzieło jest idealnym przykładem dla młodszych pokoleń, że nieustannie podej-

mowanie wyzwań prowadzi do rozwoju i przynosi wielką satysfakcję zarówno twórcom jak i odbiorcom. Ciągła gotowość do współdziałania, otwartość na nowe projekty były i zawsze będą doceniane i szanowane przez mieszkańców, współpracowników i partnerów. Podkreślali to też, w swoich podziękowaniach kierowych do Aleksandry Kurek,

burmistrz Tomasz Zygnarowski, starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz i zastępca burmistrza Wojciech Trzcinski.

– Dziękujemy! Pani Aleksandro, jest Pani wzorem profesjonalizmu, zaangażowania i oddania. Pani odejście na emeryturę jest wielką stratą, ale jednocześnie życzymy Pani wszystkiego najlepszego w nowym etapie

życia. Mamy nadzieję, że Pani nie zapomni o Wąbrzeźnie i nadal będzie uczestniczyła w życiu kulturalnym miasta. Nowej Pani dyrektor – Małgorzacie Grzybek życzymy owocnej pracy, wytrwałości, kreatywności i sukcesów. Niech ta nowa rola w Pani życiu zawodowym będzie dla Pani źródłem satysfakcji i radości – podaje UM Wąbrzeźno.

– Z ogromną przyjemnością i zaufaniem powierzyłem Pani stanowisko dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie. Pani wieloletnia praca w tej placówce jako instruktor była zawsze godna uznania. Jestem pewien – mówił burmistrz Tomasz Zygnarowski – że doświadczenie zawodowe, zdobyte w profesjonalnym zespole, pozwoli na kontynuację wysokiego poziomu usług i oferty kulturalnej oraz na wprowadzanie nowych pomysłów i inicjatyw na rzecz rozwoju kultury i czytelnictwa w Wąbrzeźnie.

(red), fot. UM Wąbrzeźno

Wąbrzeźno

Szczęściarze są wśród nas

Główna wygrana w zdrapkach padła 7 listopada br. w Wąbrzeźnie. Szczęśliwiec wygrał 44 tys. zł.

128 wygranych na ponad 14 mln zł padło w województwie kujawsko-pomorskim. We wtorek (7.11) szczęściarzem okazał się gracz, który kupił los za 2 zł przy ul. Mickiewicza w Wąbrzeźnie i wzbogacił się o 44 tys. zł. To trzecia w naszym mieście główna wygrana w zdrapce Lotto w historii. Najwyższa kwota trafiła

na konto gracza w 2020 roku i wynosiła 77 777 złotych.

Każdy marzy, że kupiony czy wysłany kupon stanie się tym, który odmieni nasze życie na lepsze. Może nawet jest to odruch spontaniczny, na zasadzie tu i teraz, ale efekt takiej decyzji daje pożywkę wyobraźni. Podobno, wedle rachunku prawdopo-

dobieństwa, większa jest szansa na utratę życia pod kołami samochodu lub wskutek katastrofy budowlanej niż wygrana w jakiegokolwiek loterii. A jednak życie jest wyzwaniem i nie poddaje się ogólnie przyjętym regułom. Bywają wśród nas wybrańcy losu.

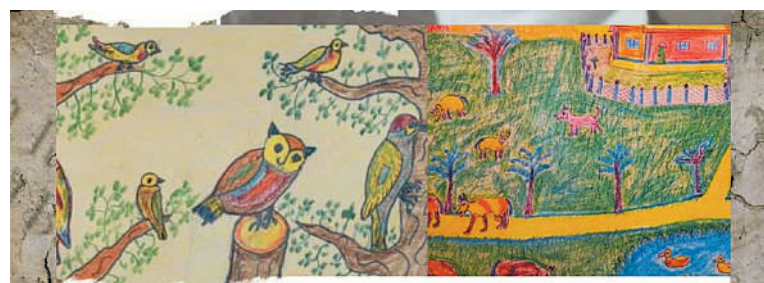
W każdym razie możemy się cieszyć, że koło fortuny nie unika Wąbrzeźna. Wygrane 44 tys. zł to całkiem sensowna stawka, żeby poczuć się przez chwilę bogatym, ale zbyt mała, by mieć tę świadomość na dłużej. Jednak i taka kwota pozwala dobrze zainwestować i zrealizować choć część marzeń. Gratulujemy właścicielowi zwycięskiej zdrapki!

B. Walas
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Spotkanie historyczne

24 listopada o godzinie 17.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się spotkanie z Pawłem Beckem, który przybliży sylwetkę Teodora Centlewskiego. Wstęp wolny.

– Teodor Centlewski (1893-1970) był wąbrzeskim szewcem i malarzem-prymitywistą. Nazywano go „wąbrzeskim Nikiforem”. Jego prace tworzone kredkami budziły zaniepokojenie. Jednak po latach wiele z nich zaginęło, a postać twórcy popadła w zapomnienie – wyjaśnia Paweł Becker.

Podczas spotkania będzie można także wysłuchać archiwalnych nagrań radiowych o szewcu-artysty. Miłośnicy lokalnej twórczości będą mieli okazję obejrzeć oryginały i reprodukcje rysunków Teodora Centlewskiego.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Leśnicy uczestnikami historii Polski

LASY PAŃSTWOWE ▶ Po 123 latach zaborów odrodziła się niepodległa Polska. Tę ważną dla całego kraju rocznicę obchodzimy z wielką radością, ale też z ogromną refleksją nad przebytą niełatwą drogą, którą przyszło pokonać Rzeczypospolitej do pamiętnego 11 listopada 1918 roku.

Wiemy, co przyniosła nam druga wojna światowa, jak krętymi drogami przemierzaliśmy późniejsze półwiecze ile trudu, cierpienia i wyrzeczeń kosztował czas komunistycznego władztwa. Rodacy po raz kolejny dali przykład ofiarności, wręcz desperacji w dążeniu do zrządzenia nieludzkiego jarzma. Wywalczyliśmy upragnioną wolność. Cały czas w tle historycznych wydarzeń byli obecni leśnicy. Z woli politycznej w II Rzeczypospolitej zrodziły się Lasy Państwowe, stanowiące jedną z najważniejszych podpór gospodarczych w Polsce. A potem, na wezwanie ojczyzny, pracownicy lasu bez wahania składali daninę krwi, stając w obronie niezwykłych praw narodu.

Leśnicy polscy to grupa społeczeństwa, która poniosła ogromne straty osobowe w latach II wojny światowej, gdyż jako ludzie zawodowo związani z lasem – miejscem tworzenia się i działania zbrojnych grup oporu – z punktu widzenia okupantów stanowili najmniej godne zaufania środowisko społeczeństwa polskiego.

Leśnicy wśród innych grup i zawodów postrzegani byli przez okupantów jako światli przedstawiciele tych, których chcieli wymazać na zawsze. Nie było to przypadkowe. W okresie poprzedzającym wojnę bardziej niż inne grupy zawodowe wykonywali służbę na rzecz odbudowy i pomnażania dobra narodowego, w tym najpiękniejszej jego części jaką jest przyroda i lasy. Któż nie przywiązuje się do swojego pięknego dzieła i nie będzie go bronił z uczuciem? Już od

pierwszych dni wojny swoje oblicza ukazywała największa niegodziwość do jakiej zdolny jest człowiek wobec drugiego człowieka. Wielu leśników dosięgały prześladowania i represje. Podczas wojny leśnicy stawali wszędzie, gdzie toczyły się walki o obronę naszej narodowości. Współtworzyli podziemną armię, a leśniczówki i gajówki były przestrzenią dla walczących partyzantów i ratunkiem dla uciekających przed wrogiem. Dziś lasy szumem drzew przypominają tych, którzy je kiedyś sadzili i pielęgowali dla następnych pokoleń, dla nas. Praca leśnika to kontynuacja wielopokoleniowego dzieła. Z jej natury wynika pamięć o poprzednikach i skłonność do pielęgnowania tradycji.

Jednym z głównych zadań konspiracyjnych leśników polskich była walka z dokonywaną przez okupanta dewastacją lasów i rabunkiem drzewostanu. Do walki podziemnej włączono pracowników leśnictwa wszystkich szczebli, w tym członków ich rodzin. Działalność leśników w zorganizowanej konspiracji wojskowej polegała na bezpośrednim udziale w akcjach sabotażowo-dywersyjnych i walce partyzanckiej oraz tworzeniu zaplecza dla partyzantów w postaci kwater, punktów kontaktowych, zaopatrzenia w żywność, magazynowania broni, opieki nad rannymi i chorymi partyzantami oraz ukrywania osób zdekonspirowanych. Do ważnych form wsparcia konspiracji i partyzantki przez leśników należały również: wywiad, przewodnictwo, podejmowanie zrzutów, ubezpieczanie grup bojowych oraz transport broni i ran-

nych. Leśnicy pełnili także funkcje kierownicze i dowódcze na różnych szczeblach konspiracji wojskowej.

Historia Lasów Państwowych jest ściśle związana z osobą Adama Loreta. Ten urodzony w Jaśle pod koniec 1884 r., leśnik był pierwszym dyrektorem tej organizacji. Adam Loret (pochodził z rodziny francuskich hugenotów, którzy w XVII w. uciekli przed prześladowaniami religijnymi) studiował leśnictwo we Lwowie, a następnie w Tharandcie niedaleko Drezna. Po ukończeniu uczelni rozpoczął pracę zawodową. Przez dziesięć lat pracował w lasach należących do rodziny Branickich, niedaleko Żywca. Już w niepodległej Polsce związał swoją karierę z administracją państwową. W listopadzie 1920 r. objął stanowisko p.o. naczelnika w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie, a kilkanaście miesięcy później został naczelnikiem. W 1925 r. Adam Loret objął stanowisko dyrektora Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Niemal dziesięć lat później został pierwszym w historii LP dyrektorem naczelnym. Stanowisko to piastował od lutego 1934 r. aż do wybuchu II wojny światowej.

To w dużym stopniu zasługą Adama Loreta była integracja, a później uporządkowanie struktur Lasów Państwowych oraz wydanie przez prezydenta RP rozporządzenia o zagospodarowaniu lasów państwowych. Loret jako specjalista w urządzaniu lasu wspierał także starania grupy przedwojennych leśników, aby utworzyć placówkę badań leśnych. W 1934 r. instytucja ta została przekształcona w Instytut Badawczy Lasów Państwowych.

Także dzięki Adamowi Loretowowi została przeprowadzona inwentaryzacja zasobów leśnych oraz zlikwidowano system koncesji dla prywatnych firm na eksploatację polskich lasów. Jednocześnie był współorganizatorem nowoczesnego przemysłu drzewnego, to z jego inicjatywy powstała Polska Agencja Drzewna „Paged”, czyli przedsiębiorstwo zajmujące się eksportem drewna oraz nabrzeże drzewne w Gdyni. Przedwojenne Lasy Państwowe zarządzane przez Adama Loreta były jednymi z najnowocze-

niejszych przedsiębiorstw w Europie. Dyrektora Lasów zaliczano do „pierwszej brygady gospodarczej”, czyli grupy osób kształtujących ówczesną gospodarkę kraju.

Mimo ukierunkowania przedwojennych Lasów Państwowych na komercjalizację, co w dużym stopniu przyczyniło się do rozwoju krajowej gospodarki, to pod rządami Adama Loreta powołano pierwsze parki narodowe, które były jednostkami specjalnymi Lasów. W nowo powstałym Instytucie Badawczym LP funkcjonował Oddział Rezerwatów, odpowiedzialny za tworzenie parków narodowych oraz rezerwatów. I tak w 1932 r. powołano Białowiecki Park Narodowy, ale także wiele innych, m. in. Pieniński Park Narodowy czy też park w Czarnohorze.

Adam Loret wprowadził również Przysposobienie Wojskowe Leśników, co było dużą rzadkością w Europie. Leśnicy uczestniczyli w miesięcznych kursach wojskowych. Już po wybuchu II wojny światowej, we wrześniu 1939 r. Adam Loret wydał zarządzenie w sprawie włączenia się leśników do organizowanych oddziałów partyzanckich przeciwko Niemcom. Nic dziwnego, że w niektórych okolicach okupowanej Polski wielu dowódców oddziałów partyzanckich stanowili leśnicy, a leśniczówki były punktami oporu. Do dziś nie są do końca znane ostatnie dni Adama Loreta. Wiadomo, że we wrześniu 1939 r. wraz ze swoimi współpracownikami został ewakuowany z Warszawy.

17 września 1939 r. kolumna samochodów, w której jechał dyrektor LP, została zatrzymana przez sowieckich żołnierzy. Loret wraz z kilkunastoma innymi współwięźniami został przewieziony do więzienia w Nowogródku. Przypuszczalnie został zamordowany w Kuropatach. Według niektórych źródeł Adam Loret został zamordowany w październiku w Wołożynie przez NKWD podczas „próby ucieczki” w pobliskim lesie. I tam też miał być pochowany przez współwięźniów. Inne źródła podają, że pierwszy dyrektor LP zmarł w 1940 r. lub 1942 r. W czasach PRL pierwszy dyrektor naczelny Lasów Państwowych, podobnie jak wielu innych

wybitnych Polaków, był postacią pomijaną w opracowaniach historycznych. Dopiero po 1989 roku, na fali transformacji ustrojowej, przywrócono pamięć o człowieku, który stał się wzorem męczeństwa dla polskich leśników. Po śmierci odznaczono go Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jego osobę upamiętnia także Nagroda Lasów Państwowych imienia Adama Loreta wręczana od 2001 roku.

„Naród, który traci pamięć, przestaje być Narodem – staje się jedynie zbiorem ludzi czasowo zajmujących dane terytorium”. To słowa Józefa Piłsudskiego pamiętajmy o nich. Burzliwe dzieje niepodległej Polski, licznie obfitują w dramatyczne zwroty akcji. Podobnie było z historią Lasów Państwowych, bez mała rówieśnika odrodzonej Rzeczypospolitej. Niczym w zwierciadle można obejrzeć polityczne losy państwa, a następnie ich odbicie w dziedzinie gospodarczej – w leśnictwie, będącym z zachowaniem proporcji zmiennych w czasie – jedną z ważniejszych podpór krajowej ekonomii. Przez to szczególne studium w tysiącletniej historii Polski ewaluowało całe państwo, zmieniała się jego geopolityczna pozycja. Odzyskiwało, a później traciło swą podmiotowość, by znowu cieszyć nas suwerennością. Zmieniała się też rola Lasów Państwowych, jedne funkcje lasu zyskiwały na znaczeniu, inne traciły. Produkcja drewna, choć zawsze była istotna, już przed ostatnią wojną przestała być uważana za jedyną najważniejszą. Dziś doceniamy funkcje pozaprodukcyjne lasu, od których zależy bezpieczeństwo ekologiczne kraju. Kiedy więc zastanawiamy się nad przyszłością Polski suwerennej, miejmy na uwadze i tego rodzaju gwarancje naszego bezpieczeństwa, związane bezpośrednio z lasem.

Opracowano na podstawie publikacji: Księga Pamięci Leśników deportowanych do KL Auschwitz w latach 1940-1944. Praca zbiorowa Michał Woś, Andrzej Konieczny, Oświęcim 2020.

(artykuł sponsorowany)

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

ul. Mickiewicza 9, 87-100 Toruń
tel. 56 65 84 366, 56 65 84 300, tel. kom. 608 660 746
rdlp@torun.lasy.gov.pl

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Gminie Książki

GMINA KSIĄŻKI ▶ Świętowanie rozpoczęła uroczysta msza święta w intencji ojczyzny w kościele pw. Trójcy Świętej w Książkach

Następnie uczestnicy wydarzenia udali się korowodem prowadzonym przez pocztę sztandarową do Gminnego Ośrodka Kultury, gdzie odbyła się przepiękna i dająca wiele do myślenia o wolności i niepodległości część artystyczna, przygotowana przez uczniów Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Książkach pod kierownictwem Pani Marleny Barszczewskiej. Występ zakończył się gromkimi brawami wypełnionej po brzegi sali GOK.

(ak), fot. nadestane

Wąbrzeźno

„Rozśpiewane dzieciaki” na scenie

Już po raz szesnasty Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Dziecięcej – teksty Jacka Cygana i nie tylko... W tym roku to muzyczne spotkanie zaplanowano 3 grudnia, na godzinie 10.00.

Chętni do udziału mogą przysłać swoje zgłoszenia do organizatora w terminie do 24 listopada. Zadanie dofinansowano z budżetu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. – Festiwal ma na celu prezentację dorobku artystycznego śpiewających młodych artystów oraz popularyzację polskiej piosenki rozrywkowej

wśród dzieci i młodzieży – mówi Dorota Otremba. – Konkurs już od lat zajmuje czołowe miejsce w kalendarzu imprez, organizowanych przez naszą placówkę.

Do udziału mogą zgłaszać się soliści w wieku od 7. do 18. roku życia. Uczestnicy oceniani będą w następujących kategoriach: 7 – 10 lat; 11-14 lat; 15 – 18 lat. Pre-

zentacja obejmuje jeden utwór autorstwa Jacka Cygana. – Pokażcie nam swoje talenty wokalne. A może to właśnie Wasze prezentacje spodobać się Jury i staniecie na podium tegorocznej edycji Festiwalu? Bo przecież do odważnych świat należy – zachęca Dorota Otremba.

Organizatorzy proszą o zapoznanie się z Regulaminem Festiwalu, który znajduje się na stronie Wąbrzeskiego Domu Kultury <http://wdkwabrzezno.pl/rozspiewane-dzieciaki-po-raz-kolejny-w-wdk/> Więcej informacji udziela Dział Animacji Kultury WDK, tel. 56 6881727, wew. 24 lub 535436071.

(oprac. krzan)
fot. (nadestane)

Wąbrzeźno

Muzykowanie w dobrym Stylu

17 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się kolejne Muzykowanie w dobrym Stylu. Początek o godz. 19.00, Tym razem wystąpi Błażej Latos, uczestnik The Voice of Poland. Wstęp wolny.

Wokalista zaprezentuje utwory największych gwiazd współczesnej muzyki pop. W swoim repertuarze ma piosenki takich wykonawców jak Ed Sheeran, The Weeknd, Harry Styles, Dawid Podsiadło, Korteż czy Mrozu. W tym roku zadebiutował również z własnym materiałem, wydając pierwsze 3 single, więc występ

będzie połączeniem jego muzycznych inspiracji oraz muzyki autorskiej. – Wyjątkowy klimat i dobra muzyka będą ciekawą odskocznią po tygodniu pracy. Istnieje możliwość rezerwacji stolików – zachęca Dorota Otremba.

Bliższe informacje pod numerem tel. 727519659.

(oprac. krzan)

Uczciliśmy odzyskanie niepodległości

WĄBRZEŻNO/POWIAT ▶ 11 listopada 1918 roku jest jedną z najważniejszych dat w najnowszej historii Polski. W rocznicę wydarzenia w całym kraju celebrowaliśmy Narodowe Święto Niepodległości – wolności odzyskanej przez polski naród po 123 latach zaborów

W ostatnią sobotę mieszkańcy powiatu wąbrzeskiego oraz zaproszeni goście uczcili 105. rocznicę odzyskania niepodległości. Gospodarzem tej patriotycznej uroczystości był starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz.

W tym roku, nieco inaczej niż w poprzednich latach, uroczystości państwowe oraz religijne zostały podzielone na dwie części. Już przed południem w kościele p.w. Szymona i Judy Tadeusza odbyła się msza święta w intencji ojczyzny, a ponadto delegacje oraz mieszkańcy złożyli wiązanki kwiatów pod tablicą Towarzystwa Gimnastycznego Sokół (znajdującą się przy świątyni).

Natomiast popołudniowe uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów i zapalenia zniczy pod tablicą Towarzystwa Gimnastycznego Sokół, a następnie delegacje i mieszkańcy miasta oraz goście przeszli na Plac Jana Pawła

II, gdzie odbyła się główna część uroczystości. W asyście kompanii honorowej 8. Grudziądzkiego Bata-

lionu Walki Radioelektronicznej im. gen. bryg. Zygmunta Podhorskiego oraz Orkiestry Dętej WDK uczest-

nicy odśpiewali hymn państwowy i wysłuchali okolicznościowych wystąpień: starosty wąbrzeskiego

Krzysztofa Maćkiewicza, posła na Sejm RP Marcina Skonieczki oraz senatora RP Ryszarda Bobera. W swoich przemówieniach przypomnieli oni historyczne wydarzenia, a także zaakcentowali potrzebę nieustannego dbania o utrzymanie suwerenności, szczególnie kiedy we współczesnym świecie objętym wojnami i konfliktami nadal istnieją wiele zagrożeń dla niepodległości.

Jak zawsze nie zawiedli mieszkańcy Wąbrzeźna, którzy licznie stawili się na rynku, pod pomnikiem Żołnierza Polskiego. Tu również delegacje władz samorządowych, organizacji społecznych oraz instytucji złożyły kwiaty. Na zakończenie gorący poczęstunek dla wszystkich uczestników wydarzenia przygotowali uczniowie technikum żywienia i usług gastronomicznych z wąbrzeskiego Zespołu Szkół.

(krzan)

fot. UM Wąbrzeźno

Przeegląd pieśni patriotycznych

WĄBRZEŻNO 9 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury po raz kolejny zabrzmiały pieśni i piosenki patriotyczne. Wojewódzki Przeegląd Pieśni i Piosenki Patriotycznej na stałe wpisał się już w listopadowy kalendarz wydarzeń kulturalnych

Jak informują organizatorzy, w Wąbrzeskim Domu Kultury spotkało się niemal dwustu wykonawców (solistów i zespołów), którzy poprzez swoje muzyczne prezentacje uczcili Narodowe Święto Niepod-

ległości.

– Publiczność, która tego dnia odwiedziła dom kultury, usłyszała wiele znanych utworów, wśród których znalazły się m.in. „Rozkwitały pąki białych róż”, „Dziewczyna z gra-

natem”, „Warszawskie dzieci”, „Biały krzyż” oraz „Moja Ojczyzna” – mówi Marlena Tywanek. – Ta inicjatywa pokazała, jak ważna dla młodego pokolenia jest pamięć o losach Ojczyzny. Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada to szczególnie dzień dla wszystkich Polaków, małych, dużych, tych w kraju i tych poza granicami. Dzięki takim spotkaniom nasza historia będzie zawsze żywa – dodaje.

11 listopada to również Dzień Świętego Marcina, z tej okazji wszyscy uczestnicy otrzymali rożale świętomarcińskie. Muzyczne międzypokoleniowe spotkanie z historią w tle było dobrą okazją do integracji i wspomnień o ważnych wydarzeniach.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeżno

ONKO – MIKOŁAJ dla chorych dzieci

Wąbrzeski Dom Kultury po raz pierwszy dołączył do szczytnej akcji #onkomikołaje, w ramach której można przekazywać podarunki dla dzieci z oddziałów onkologicznych. Zbiórka upominków rozpoczęła się 8 listopada i potrwa do 1 grudnia.

Prezenty (lista na plakacie) można dostarczać w godzinach pracy Wąbrzeskiego Domu Kultury do Działu Animacji Kultury. – A więc kochani wszystkie ręce na pokład – zachęca Dorota Otremba. – Zakładamy czapki świętego Mikołaja i ruszamy wspierać akcję #onkomikołaje. Wierzmy, że Wąbrzeżno nie zawiedzie. A nasz wąbrzeski Mikołaj 4 grudnia wyjedzie do Bydgoszczy z workiem

pełnym prezentów i dobrej energii – dodaje.

Jeśli ktoś chciałby wesprzeć tę akcję charytatywną, to może chociażby przekazać informację swoim znajomym czy rodzinie. Liczy się nawet najdrobniejszy gest, który niesie za sobą uśmiech chorego dziecka i jego rodziców.

– Drodzy Państwo, niech to będzie wyjątkowy czas, któ-

ry podniesie nasze myśli wyżej, a spojrzenia dalej, niż mamy to na co dzień w zwyczaju. Jeżeli ktoś z Państwa chciałby podarować upominek a nie może do nas podejść, to prosimy o kontakt telefoniczny, a na pewno się zjawimy, żeby odebrać przeznaczone dla dzieci podarunki – zapewnia Dorota Otremba.

(oprac. krzan)

CZEKAMY NA WAS

08.11 – 01.12

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47, Wąbrzeżno

7 EDYCJA
ONKO-MIKOŁAJE

Lista prezentów ogólnych

- KLOCKI LEGO
- TERMOFORY
- KOLOROWANKI ANTYSTRESOWE
- PUZZLE DLA DUŻYCH I MAŁYCH
- SŁUCHAWKI, POWERBANKI, GŁOŚNIKI
- KUBKI TERMICZNE
- ZESTAWY KOSMETYKÓW
- MASKOTKI
- KOCE
- PODUSZKI
- KSIĄŻKI DLA MŁODZIEŻY
- ZESTAWY ARTYSTYCZNE
- GRY EDUKACYJNE
- ZABAWKI DLA NIEMOWLĄT
- KAWA I HERBATA ORAZ SŁODKOŚCI DLA RODZICÓW
- CHUSTECZKI NAWILŻANE
- MUSY
- WODA

Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego

WĄBRZEŹNO ▶ W Wąbrzeskim Domu Kultury odbyło się podsumowanie konkursu fotograficznego pt. „Babie lato – symbol polskiej złotej jesieni”. 7 listopada laureaci otrzymali nagrody oraz dyplomy

Jak podkreślają organizatorzy, fotograficzna rywalizacja miała na celu rozwój twórczej refleksji artystycznej oraz ukazanie własnych pasji, zainteresowań w postaci zdjęć jesiennej scenerii.

– Na zgłoszonych pracach mogliśmy zaobserwować indywidualność podejścia do tematu i różnorodność ukazanych perspektyw – mówi Dorota Otremba. – Przestrzeń wystawienniczą wypełniły zdjęcia, pokazujące pełną paletę barw, na tle której widać między innymi misternie utkane babie lato i jesienne krajobrazy – dodaje.

Laureatami konkursu zostali:

I m. ex aeqo – Tomasz Delicat i Patryk Bieliński

II m. – Anna Szwechłowicz

III m. – Zofia Mochalska

Wyróżnienia: Julia Afelt, Kajetan Gawkowski, Piotr Bylina

(oprac. krzan), fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Świąteczne konkursy WDK

Wąbrzeski Dom Kultury zachęca do udziału w konkursach, nawiązujących do zbliżającego się Bożego Narodzenia.

Konkurs kulinarny „Świąteczny Piernik”

Konkurs skierowany do wszystkich mieszkańców Powiatu wąbrzeskiego.

Na karty zgłoszenia czekamy do 5.12.2023 r.

Rozstrzygnięcie podczas Jarmarku w dniu 8.12.2023 r.

Regulamin dostępny na stronie www.wdkwabrzezno.pl

Konkurs cukierniczy „Piernik świąteczny”

Inicjatywa ma na celu wymianę doświadczeń kulinarnych, aktywizację społeczności lokalnej oraz promocję świątecznego wypieku. – Ta cukiernicza rywalizacja pozwala również na rodzinne spędzanie czasu przy wspólnym pieczeniu świątecznego ciasta lub ciasteczek – podkreślają organizatorzy.

W konkursie może wziąć udział każdy mieszkaniec po-

wiatu wąbrzeskiego. Jury oceni smak, wygląd oraz estetykę podania pierników. Gotowy wypiek należy dostarczyć w dniu 8 grudnia do godz. 14.00 na Plac Jana Pawła II, gdzie będzie odbywać się świąteczny kiermasz. Co ważne, uczestnicy konkursu w terminie do 5 grudnia muszą zgłosić swój udział na karcie zgłoszenia na adres: Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47, lub email: promocja@wdkwabrzezno.pl. Regulamin konkursu

dostępny jest na stronie: <http://wdkwabrzezno.pl/konkurs-cukierniczy-piernik-swiateczny/>
Konkurs plastyczny „Świąteczna choinka”

– Zielona, pachnąca, przystrojona kolorowymi ozdobami to właśnie ona sprawia, że czuć wyjątkową magię Świąt. Kolor bożonarodzeniowego drzewka jest symbolem nadziei i narodzin, a sama choinka symbolizuje życie i odrodzenie – przypominają organizatorzy konkursu.

Zadaniem uczestników konkursu jest wykonanie przestrzennej pracy z użyciem różnorodnych materiałów plastycznych. Inicjatywa ma na celu zachowanie jednej z tradycji Świąt Bożego Narodzenia oraz pobudzenie wyobraźni i kreatywności. Konkurs ma charakter otwarty i adresowany jest do wszystkich zainteresowanych mieszkańców powiatu wąbrzeskiego. Na prace konkursowe organizatorzy czekają do 11 grudnia br. Regulamin dostępny jest na stronie internetowej <https://wdkwabrzezno.pl/konkurs-plastyczny-swiateczna-choinka/>

(oprac. krzan)

Wąbrzeźno

Legendarna historia na scenie

9 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury odbył się spektakl teatralny dla dzieci. Aktorzy z Małych Form Teatralnych Widowisko z Krakowa zaprezentowali młodym widzom historię powstania państwa polskiego.

– Akcja spektaklu toczyła się w sercu polskich lasów. Tam na rozłożystym dębie swoje gniazdo zbudował biały orzeł. Ten piękny ptak, na widok zbliżających się ludzi, rozpostarł skrzydła i wzbił się w powietrze. Ale niestety, jedna z osób chciała pozbyć się tego wyjątkowego ptaka. Jednak nie

pozwolił na to człowiek o imieniu Lech, który uznał, że tu założy swój gród. I tak powstało państwo polskie – streszczają przedstawienie organizatorzy.

Na kolejny spektakl WDK zaprasza 6 grudnia.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

ŚDS w Bliźnie ma już 15 lat!

GMINA RYŃSK ▶ Środowiskowy Dom Samopomocy w Bliźnie - placówka dziennego pobytu w gronie przyjaciół świętowała swoje 15-lecie. Nie zabrakło urodzinowego tortu, uroczystego toastu, gratulacji i życzeń

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m. in. Paweł Klamka, dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego. W uroczystym jubileuszu ze

strony samorządów wziął udział starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz oraz wójtowie: gminy Książki Krzysztof Zieliński i gminy Ryńsk Władysław Łukasik.

– Dzięki pracy ŚDS uczestnicy od 2008 roku pojawiają się w placówce o poranku i spędzają tutaj czas do godzin popołudniowych. Mogą uczyć się, rozwijać swoje pasje, brać udział w różnego rodzaju zajęciach. Dzięki poświęceniu i zaangażowaniu pracowników od 15 lat Dom cieszy się zainteresowaniem oraz bardzo dobrą opinią – podaje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie.

Placówka pomaga zmieniać swój sposób życia osobom, które często ze względu na swoje schorzenia zostają pozbawione możliwości rozwoju czy kontaktu z rówieśnikami. To tutaj budują się przyjaźnie, a uczestnicy mogą żyć pełnią życia. – Serdecznie dziękujemy wszystkim pracownikom i przyjaciołom Domu za zmienianie życia uczestników na lepsze – podsumowują urzędnicy powiatu.

(ak), fot. Powiat Wąbrzeski

Myć czy nie myć?

XX WIEK ▶ Każdy z nas ma ulubiony szampon. Rynek jest nimi przesycony, a trzeba pamiętać, że na dobrą sprawę szampony w Polsce zaczęto stosować w okresie PRL, a już na poważną skalę dopiero po 1989 roku

Słowo szampon pochodzi z języka hinduskiego, w którym oznaczało „uciskanie” lub „zagniatanie”. To właśnie w Indiach istniało wiele odmian roślin, z których wyrabiano specyfiki do wcierania we włosy. Pierwszy szampon składał się z kilku składników ziołowych, z których najważniejszym był mydleńiec – ciekawa roślina, która zgodnie ze swoją nazwą umożliwiała szamponowi pienienie się. Dodatkowo nasiona mydleńca posiadały saponiny, które miały działanie antygrzybiczne i bakteriobójcze.

Indie były daleko i czas szamponów importowanych stamtąd dopiero nadchodził. Jak w takim razie włosy myły Polki z czasów Piastów i Jagiellonów? Przede wszystkim nie martwiono się o wygląd włosów. Tylko młode, niezamężne kobiety nosiły włosy rozpuszczone. Pozostałe przykrywały je tkaninami, więc problem przetłuszczenia nie był dostrzegalny. Zresz-

tą nieregularne mycie włosów sprawiało, że nie ulegały przetłuszczeniu tak szybko jak obecnie. Zamiast szamponu kobiety używały wody oraz mikstury sporządzonej z popiołu, białek jajka, ziół i kwiatów. Ostatnie składniki miały dawać efekt zapachowy. Dobrze urodzone panny używały wody oraz grzebienia. Dwukrotne dokładne wyczesanie włosów co dzień przez służącą pomagało utrzymać je w należytym stanie.

Na początku XIX wieku w Europie kończyła się epoka napoleońska, a znany chirurg i odkrywca Dean Sake Mahomed sprowadził do Anglii pierwsze szampony z Indii. Nowe specyfiki zaprezentowano w nadmorskim kurorcie w Brighton. Później pojawiły się kolejne szampony, ale wyrabiano je już z wody, mydła i dodatków ziołowych. Dopiero na początku XX wieku szampony stały się powszechnie dostępne w sklepach. Dokładnie w 1900 roku niemiecki producent perfum

Josef Rausch rozwinął linię produkcyjną pierwszego płynnego szamponu. Później jego pracę kontynuował inny Niemiec – Hans Schwarzkopf w Berlinie. Jego firma i nazwa przetrwała zresztą do dziś. Dopiero w latach 30. pojawił się pierwszy szampon, w skład którego nie wchodziły woda i mydło, tylko ciecz otrzymana syntetycznie w laboratorium.

W Polsce w tym samym okresie nasze prababce nawet nie zaprzątały sobie głowy fikuśnymi wynalazkami z zachodu. Włosy myto raczej rzadko, przeważnie raz w miesiącu. Latem było to łatwiejsze i bezpieczniejsze. Uważano, że włosy zbyt często myte stają się słabe. Po II wojnie światowej w Polsce nastały czasy trzech szamponów. Pierwszym był szampon rodzinny. Sprzedawany w niebieskich butelkach był tani i dość wydajny. Miał jednak wadę, o której pamięta każde dziecko. Gdy przypadkiem dostał się do oczu, powodował bardzo nieprzyjemne uczucie.

60 lat temu powstała receptura szamponu dla dzieci pod nazwą Bambino. Marka istnieje do dziś i jest znana prawie każdej mamie. Najstarszym polskim szamponem była „Finezja” produkowana przez jedno z krakowskich przedsiębiorstw. Poza tym istniały różne mniej lubiane szampony, np. szampon drożdżowy lub ziołowy. Pomimo obecności szamponów wiele pań wolało umyć włosy zwykłym mydłem Białej Jeleń. Włosy były po nim może nieco sztywne, ale za to mydło było hipoalergiczne i nie powodowało podrażnień skóry. Aby uniknąć sztywności włosów, niektóre panie spłukiwały włosy wodą z dodatkiem octu.

Wszelkie szampony i mydła produkowano w zakładach Pollena. Niestety po 1989 roku potężne zrzeszenie firm rozpadło się. Wiele z nich działa do dziś, ale pod zmienionymi nazwami i jest w rękach zagranicznych koncernów.

(pw)

XX wiek

Statystyki zmian

Chociaż od 1989 roku minęło stosunkowo niewiele czasu, wydarzenia towarzyszące transformacji ustrojowej są dla współczesnej młodzieży i osób nieco starszych zamierzchną przeszłością. Jak zmiany te przeżywały nasze okolice?

Analizując statystyki historyczne, można odnotować, że okresem demograficznej eksplozji dla Golubia-Dobrzynia były lata 1978-1988. Powstały nowe budynki wielorodzinne i wraz z nimi przyrost ludności miejskiej był imponujący. W Kowalewie Pomorskim szczyt wzrostu demograficznego miasteczka to lata 70. W okresie transformacji, czyli latach 1988-1993 wskaźniki rozwoju miast dramatycznie spadły. Golub-Dobrzyń utrzymywał jako jedyne z 12 miast województwa toruńskiego poziom z początku lat 80. Podobnie było w sferze gospodarczej. Największym ciosem była obniżka miejsc pracy o 30% w miastach takich jak Kowalewo Pomorskie, Chełmża, Grudziądz i Chełmno. Stopa bezrobocia na początku 1992 roku w Golubiu-Dobrzyniu wynosiła niemal 30%. Gorzej było tylko w Chełmży, gdzie bez pracy pozostawało 35% dorosłych. W Wąbrzeźnie

stopa bezrobocia między 1992, a 1993 rokiem wahała się na poziomie 25-30%.

Zmianom ulegały dominujące branże. W 1978 roku w przemyśle i budownictwie w Golubiu-Dobrzyniu zatrudnionych było aż 52% robotników. Podobnie było w Wąbrzeźnie. W usługach materialnych pracowało zaledwie 23% (Golub-Dobrzyń i Wąbrzeźno). 10 lat później spadek wpływów przemysłu był już widoczny. Zajmował on 37% rynku w Golubiu-Dobrzyniu i 41% w Wąbrzeźnie. W 1993 roku, po transformacji udział przemysłu spadł w Golubiu-Dobrzyniu do 29%, natomiast w Wąbrzeźnie nieznacznie wzrósł do 43%. Paradoksalnie w parze z bezrobociem szło także polepszenie warunków życia mieszkańców. Takich danych dostarczyły wykonywane jeszcze w latach 90. badania metodą Perkala.

(pw)

XX wiek

Wizyta przed burzą

16 lutego 1939 roku w Wąbrzeźnie wizytował gość z Niemiec – Rudolf Wiesner. Był on jednym z najbardziej wpływowych polityków nazistowskich na ziemiach polskich. Do wojny pozostawało kilka miesięcy, a Wiesner w Wąbrzeźnie jawnie występował przeciwko Polsce. Wielką aferą było to, że władze pozwoliły na taką wizytę.

Wiesner w lutym 1939 roku był nie tylko w Wąbrzeźnie, ale także w Grudziądzu. W Wąbrzeźnie spotkał się z miejscowymi Niemcami, którzy należeli do Jungdeutsche Partei. Była to partia, która działała w Polsce i jawnie sprzyjała nazistom. Wiesner w Wąbrzeźnie namawiał, by Niemcy uczyli się tylko w szkołach niemieckich, by domagali się w polskich szkołach nauczycieli niemieckich, nie sprzedawali także nieruchomości, bo i tak te ziemie są ostoją niemieckości.

Wiesnera nazywano w Polsce małym fuhrerem, ponieważ kierował partią na wzór Hitlera. Wiesnera aresztował polski wywiad, ale dopiero 15 sierpnia 1939 roku, dwa tygodnie przed wybuchem wojny. Został on zresztą zwolniony po interwencji ambasadora Wielkiej Brytanii. Wiesner po wojnie osiadł na zachodzie Niemiec. Zmarł w 1974 roku. Nie doczekał rozliczenia z przeszłością.

(pw)

Wybitny chirurg

POSTAĆ ➤ W ramach cyklu poświęconego wybitnym uczonym z Kujaw i Pomorza przybliżamy postać chirurga Ludwika Rydygiera. Jest on między innymi patronem szpitala wojewódzkiego w Toruniu

Ludwik Rydygier urodził się 21 sierpnia 1850 roku w rodzinie Karola Ferdynanda Riedigera, właściciela majątku Dusocin koło Grudziądza, w ówczesnym zaborze pruskim, i Elżbiety z Koenigów. Karol Riediger mimo niemieckiego nazwiska czuł się Polakiem. Podobnie jego syn Ludwik pod wpływem rodziny od najmłodszych lat demonstrował swoje polskie pochodzenie.

Wykształcenie rozpoczął w progimnazjum Collegium Marianum w Pępulinie. Następnie w latach 1859-1861 uczył się w gimnazjum w Chojnicach, a później w gimnazjum w Chełmnie, które ukończył w 1869 roku zdaniem matury. W latach 1869-1873 studiował medycynę, najpierw w Krakowie, a później na uniwersytecie w Greifswaldzie, gdzie samowolnie zmienił nazwisko na spolszczone Rydygier. Dyplom

lekarza uzyskał 8 grudnia 1873 roku, a pracę doktorską obronił w lutym 1874 roku.

Po studiach przez krótki czas pracował w Szpitalu Najświętszej Marii Panny, ale wkrótce zajął się prowadzeniem prywatnej praktyki w Chełmnie. Pisał wówczas prace naukowe z zakresu chirurgii. Powrócił do Greifswaldu, a habilitację obronił w Jenie w 1878 roku, gdzie też został zatrudniony jako asystent kliniki chirurgii. W Chełmnie udało mu się otworzyć prywatną klinikę „dla chorób ocznych, chirurgicznych i kobiecych”.

W 1881 roku ubiegał się o katedrę chirurgii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, jednak dzięki poparciu Theodora Billrotha stanowisko to uzyskał Jan Mikulicz-Radecki. Dopiero 6 lat później został powołany na tę katedrę, gdy Mikulicz przeniósł

się do Królewca. W 1897 roku otrzymał propozycję objęcia stanowiska kierownika nowej katedry i kliniki chirurgii Uniwersytetu Lwowskiego.

Był jednym z najwybitniejszych ówczesnych polskich, a także światowych chirurgów. 16 listopada 1880 roku przeprowadził pierwszy w Polsce (a drugi na świecie) zabieg wycięcia odźwiernika z powodu raka żołądka, a rok później pierwszy w świecie zabieg resekcji żołądka z powodu owrzodzenia. W 1884 roku wprowadził nową metodę chirurgicznego leczenia choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy za pomocą zespolenia żołądkowo-jelitowego. Rydygier był również autorem oryginalnej metody usuwania gruczolaka gruczołu krokowego i wielu innych technik operacyjnych.

Był dziekanem Wydziału

Lekarskiego i przeciwnikiem równouprawnienia kobiet w dostępie do zawodu lekarskiego. W roku 1897 zagłosował przeciwko przyjmowaniu kobiet na Wydział Lekarski. Wychował wielu znakomitych chirurgów, przyszyłych profesorów. W 1889 roku zorganizował pierwszy w Polsce zjazd chirurgiczny. Zjazdy te dały początek Towarzystwu Chirurgów Polskich. Nie opuścił Lwowa, gdy zaproponowano mu przejście na Uniwersytet Karola w Pradze. Był wybitnym chirurgiem, odznaczył się jako świetny operator, inicjator nowych metod, utalentowany organizator. Niektóre wprowadzone przez niego metody operowania żołądka, raka odbyticy, amputacji, kardiochirurgii, ortopedii, chirurgii plastycznej, urologii – są stosowane do dziś.

W czasie I wojny światowej kierował szpitalem wojsko-

wym w Brnie. Po zakończeniu wojny powrócił do Lwowa. Walczył w jego obronie przed Ukraińcami w listopadzie 1918 roku. W trakcie walk o Lwów włączył się w tworzenie służb medyczno-sanitarnych Wojska Polskiego. Został do niego przyjęty w stopniu generała podporucznika. W 1920 roku rozpoczął organizowanie szpitali wojskowych. Był szefem sanitarnym Dowództwa Okręgu Generalnego „Pomorze”. Konsultant i naczelny chirurg Dowództwa „Wschód”. W 1920 roku został zweryfikowany jako generał brygady.

Zmarł nagle na zawał serca 25 czerwca 1920 roku. Został pochowany początkowo na cmentarzu Łyczakowskim. Jego szczątki przeniesiono później do kwatery dowódców na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Opr. (Szyw)

XIX wiek

Pomorscy filomaci

Na przełomie XIX i XX wieku na Pomorzu działały Związki Filomackie, czyli polskie organizacje skupiające uczniów gimnazjów i studentów. Ich celem działania było propagowanie polskości oraz samokształcenie.

Niektórzy Filomaci Pomorscy:

- **Józef Prądzyński** – ksiądz prałat, działacz niepodległościowy, w Chełmnie 1896–1898 zastępca przewodniczącego koła Towarzystwo Filomatów, był skazany w procesie toruńskim filomatów w 1901; filister h.c. i kapelan Korporacji Akademickiej Baltia
- **Stefan Łaszewski** – prawnik, działacz niepodległościowy, działał w Chełmnie 1879–1882 koło Tomasz Zan, koło Mickiewicz, doprowadził do ich zjednoczenia – Prezes koła Towarzystwo Filomatów; filister h.c. Korporacji Akademickiej Baltia.
- **Julian Szychowski** – adwokat, senator, Honorowy Obywatel Grudziądza; należał do tajnego Związku Filomatów Pomorskich, po zdobyciu matury w 1900 roku studiował prawo, a także ekonomię na uniwersytetach we Wrocławiu, Berlinie i Królewcu. W czasie studiów był członkiem tajnych studenckich organizacji samokształceniowych.
- **Szczepan Gracz** – pallotyn, czasie nauki szkolnej działał w tajnej organizacji filomackiej, propagator harcerstwa na Pomorzu, był współzałożycielem Związku Filomatów Pomorskich. (1922)
- **Władysław Łęga** – ksiądz, kapelan armii gen. Hallera we Francji, uczęszczał do gimnazjum w Rogoźnie, gdzie należał do tajnego Kółka Filomatów, działacz Związku Filomatów Pomorskich.
- **Antoni Henryk Szuman** – ks. prałat, uczył się w Klasycznym Gimnazjum w Toruniu, gdzie był przewodniczącym tajnej organizacji filomackiej (1896–1900), kształtując wśród młodzieży polską świadomość narodową na konspiracyjnych zebraniach w domu Szumanów, za co był sądzony w słynnym procesie filomatów pomorskich w Toruniu 1901 roku.
- **Aleksander Karczyński (1882–1973)** – jeden z uczestników procesu filomatów pomorskich w Toruniu 1901 r., późniejszy słynny organista, kompozytor i dyrygent Polonii amerykańskiej
- **Józef Iwicki** – inżynier, działacz TZZ Wejherowo, współzałożyciel i wybitny działacz Korporacji Akademickiej Związek Akademików Gdańskich Wisła
- **Jan Łukowicz** – doktor, długoletni dyrektor szpitala w Chojnicach, działacz społeczny i regionalny, za młodu brał czynny udział w tajnym kółku Filomatów Pomorskich.

Pierwszy związek filomacki, czyli polskie tajne stowarzyszenie studentów i absolwentów Uniwersytetu Wileńskiego działał w latach 1817-1821, a następnie bez nazwy i ze zmienioną organizacją wewnętrzną do 1823 roku. Pierwotnym celem związku było samokształcenie, wzajemna pomoc w nauce oraz ćwiczenie się w sztuce pisania. Towarzystwo Filomatyczne wypracowało własny program moralny oraz stworzyło sieć związków zależnych, o rozbudowanych celach i programie działania. Kres istnieniu Towarzystwa Filomatycznego położyło śledztwo w sprawie tajnych związków młodzieży i studentów Uniwersytetu Wileńskiego prowadzone przez kuratora Nikołaja Nowosilcowa w latach 1823-1824.

Członkami założycielami Towarzystwa Filomatycznego było sześciu zaprzyjaźnionych studentów: Józef Jeżowski (prezes), Erazm Poluszyński (wiceprezes i skarbnik), Tomasz Zan (sekretarz), Adam Mickiewicz, Onufry Pietraszkiewicz i Brunon Suchecki. Ogółem towarzystwo liczyło około 20 członków, wśród których byli m.in. Aleksander Bohatkiewicz, Aleksan-

der Chodźko, Jan Czeczot, Ignacy Domeyko, Józef Kowalewski, Franciszek Malewski, Jan Sobolewski.

Związki Filomackie opierały się na programie samokształcenia i samowychowania w duchu patriotycznym. Posiadały własną strukturę, statut, program, władze, siedzibę i bibliotekę. Organizowały pracę formacyjną, naukową, społeczną i samopomocową. Autoedukacja zaznaczała się głównie w wymiarze literacko-historycznym.

Okres działalności związków filomackich na Pomorzu możemy zasadniczo podzielić na lata 1830-1901, Proces Toruński Filomatów Pomorskich i Wielkopolskich 1901, działalność związków filomackich na Pomorzu 1901-1920. Powstanie Związku Filomatów Pomorskich nastąpiło w Toruniu w 1922 roku. Znanych jest ponad 1300 nazwisk członków kół filomackich na Pomorzu Nadwiślańskim, m.in. z Brodnicy, Chełmna, Chojnic, Gdańska, Grudziądza, Nowego Miasta Lubawskiego, Starogardu Gdańskiego, Świecia, Torunia, Wałcza, Wejherowa, Lubawy i Kwidzyna.

Opr. (Szyw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886 127 311

Pilnie sprzedam działkę budowlaną w Wąbrzeźnie przy ulicy 1 Maja. Tel. 506-141-913.

Rolnictwo Kukurydza

Kukurydza kolby Tel. 739149021

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzežno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niezłaskowskiego 8
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzežno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzežno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska "Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski „Medicus” Swarczewicz-Bejger Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II lokal nr 9
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna Praktyka Lekarska Ewa i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997 lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

Urząd Gminy Wąbrzežno
ul. Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-213 Ryńsk
tel. 56 687 75 00

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzežno
tel. 56 687 33 15

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

RG.6722.1.2023

Książki, dnia 16.11.2023 r.

OBWIESZCZENIE**Wójta Gminy Książki**

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego nad Jeziorem Wielkim w miejscowości Osieczek, gmina Książki oraz do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego planu miejscowego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy w Książkach Uchwały Nr LIV/433/23 z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego nad Jeziorem Wielkim w miejscowości Osieczek, gmina Książki.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego.

Wnioski należy składać w formie papierowej w Urzędzie Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą poczty elektronicznej na adres: sekretariat@gminakiazki.pl w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

Wniosek powinien zawierać przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy, imię, nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazanie, czy wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioskodawca może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Jednocześnie na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oznaczony został na załączniku graficznym do Uchwały Nr LIV/433/23 z dnia 17 października 2023 r., która dostępna jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Książki.

Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki lub e-mail: sekretariat@gminakiazki.pl, w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Książki.

Zgodnie z art. 8h ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym sporządzanym planem miejscowym lub w siedzibie urzędu, przez udostępnienie na stronie internetowej Urzędu Gminy Książki oraz na stronie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Książki oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

Wójt Gminy Książki
/-/ Krzysztof Zieliński

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2, art. 15 ust. 1 lit. g Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016) informuję, że administratorem danych osobowych jest Urząd Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, reprezentowany przez Wójta Gminy Książki.

**TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Księżniczki i kowboje

GMINA DĘBOWA ŁĄKA W przedszkolu w Dębowej Łące obchodzono w minionym tygodniu dzień postaci z bajek

Zgodnie z relacją nauczycielki Agaty Zdziebłowskiej przedszkolaki zaprezentowały bajkowe stroje. Wśród nich były księżniczki, policjanci, kowboje, myszka Miki i wiele innych barwnych postaci.

– Również w zeszłym tygodniu (10.11.2023) obchodziliśmy dzień jeża. Na różnorodnych zajęciach

dzieci dowiedziały się różnych ciekawych rzeczy dotyczących życia jeży – mówi Agata Zdziebłowska.

Jak wynika z informacji nauczycielki, poprzedni tydzień miał charakter i bajkowy, i przyrodniczy.

**oprac. B. Walas
fot. nadesłane**

Gmina Dębowa Łąka

Dofinansowanie na zakup nowości

Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowej Łące otrzymała dofinansowanie dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków.

W 2023 r. kwota dofinansowania ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji NPRCz 2.0 na lata 2021-2025 wynosi 4846,00 zł. Za otrzymaną dotację zakupiono 168 egzemplarzy. Księgozbiory bibliotek (GBP i Filia w Wielkich Ra-

dowiskach) powiększyły w sumie nowości z literatury dla dorosłych – 83 pozycji, literatury dla dzieci i młodzieży – 85 pozycji. – Zapraszamy wszystkich miłośników literatury po nowości książkowe – z chęcią GBP w Dębowej Łące.

(ak), fot. nadesłane

Efekty kontroli zwolnień lekarskich

REGION ➤ Zakład Ubezpieczeń Społecznych podsumował wyniki kontroli zwolnień lekarskich prowadzonych od stycznia do września tego roku. Kwota obniżonych i cofniętych świadczeń po kontroli zwolnień wyniosła 129 mln 377 tys. zł, w kujawsko-pomorskim ponad 6 mln 700 tys. zł

W ramach przysługujących uprawnień Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi dwa rodzaje kontroli zwolnień lekarskich. Pierwsza dotyczy ich wykorzystywania, druga orzekania o czasowej niezdolności do pracy. – Przy kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy pracownicy ZUS-u sprawdzają czy chory nie pracuje podczas niedyspozycji, albo nie wykonuje innych aktywności, które mogłyby wydłużyć jego powrót do zdrowia jak np. remont mieszkania. Taką kontrolę mogą również przeprowadzić pracodawcy, którzy zatrudniają powyżej 20 pracowników – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Natomiast przy kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy lekarze orzecznicy ZUS-u sprawdzają, czy osoba korzystająca z e-ZLA nadal jest chora i niezbędna jest kontynuacja zwolnienia, czy też należy je skrócić. – Kontrola ta może odbyć się także w oparciu o dokumentację medyczną, na podstawie której lekarz wystawił zwolnienie – dodaje rzeczniczka.

Skuteczność kontroli jest coraz większa m. in. za sprawą pomocnych wskazówek, które trafiają do ZUS. Coraz częściej powodem kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy są anonimowe zgłoszenia.

– Tylko w tym roku od stycznia do września w całym kraju ZUS przeprowadził **336,9 tys.** kontroli zwolnień lekarskich. W konsekwencji wydano **20,6 tys.** decyzji wstrzymujących dalszą wypłatę zasiłków chorobowych. Kwota wstrzymanych z tego tytułu zasiłków osiągnęła **19,4 mln zł.** W regionie bydgoski i toruński oddział ZUS przeprowadził **23,5 tys.** takich kontroli, ponad tysiąc osób zostało pozbawionych prawa do zasiłku, a kwota wstrzymanych z tego tytułu zasiłków osiągnęła ponad **898 tys. zł** – mówi Krystyna Michałek.

Kontrole to nie wszystko. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma również obowiązek obniżyć wy-

sokość świadczeń chorobowych osobom, którym ustał tytuł do ubezpieczenia. Zasiłek czy świadczenie rehabilitacyjne nie może być wtedy wyższe niż przeciętne wynagrodzenie krajowe. W całym kraju z tego powodu obniżono wypłaty o **109,9 mln zł**, w regionie o **5,8 mln zł.**

Łączna kwota obniżonych i cofniętych świadczeń chorobowych od stycznia do września 2023 r. w kraju wyniosła **129 mln 377 tys. zł**, w kujawsko-pomorskim ponad **6 mln 700 tys. zł.**

Jakie konsekwencje czekają na tych, co kombinują?

Wiele osób nadużywa zwolnień lekarskich, wykorzystując je niezgodnie z zaleceniem lekar-

skim, np. remontując mieszkanie, wykonując pracę zarobkową czy traktując zwolnienie jak dodatkowy urlop i wyjeżdżając na odpoczynek. Osoby, które niewłaściwie korzystają ze zwolnienia lekarskiego, muszą liczyć się z tym, że stracą prawo do świadczenia chorobowego za cały okres kontrolowanego zwolnienia. W takich sytuacjach ZUS wstrzymuje wypłatę świadczenia, a jeżeli zostało już wypłacone, nakazuje jego zwrot. Natomiast przy kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, jeśli okaże się, że osoba sprawdzana przez lekarza orzecznika ZUS jest już zdrowa, to dochodzi do skrócenia zwolnienia lekarskiego. W takiej

sytuacji pacjent zachowuje prawo do świadczenia chorobowego tylko do dnia badania.

Jak oszukiwali na zwolnieniu lekarskim w regionie?

Sposobów nadużywania zwolnień jest mnóstwo. Najczęściej nieprawidłowości dotyczą osób, które na zwolnieniu lekarskim, zamiast regenerować się – pracują. Wśród osób, które w tym roku musiały zwrócić zasiłek chorobowy, był mężczyzna, który w trakcie zwolnienia lekarskiego wykonywał prace remontowe związane z naprawą dachu. Inny ubezpieczony pomagał przy budowie kurnika. Był również pan, który w trakcie niezdolności do pracy pracował jako DJ dyskotekowy, a inny zbierał plony uprawne z własnego pola.

Jeden z przytłaczanych podczas niedyspozycji zdrowotnej prowadził samochód za kolegą, który pracuje w firmie kurierskiej. Zasiłek chorobowy musiał również zwrócić ubezpieczony, który wykonywał usługę na rzecz pracodawcy, z którym ma zawartą umowę o pracę jako kierowca TIR-a. Pewna pani w trakcie zwolnienia poleciała na wakacje do Turcji i z tego powodu straciła zasiłek za cały okres zwolnienia. Przykładem nieprawidłowego wykorzystania zwolnienia lekarskiego był także udział w regatach, pikiecie w urzędzie czy praca w komisji wyborczej.

(pw)

Region/Kraj

Przybywa pracujących cudzoziemców

Liczba cudzoziemców pracujących legalnie i podlegających ubezpieczeniom społecznym w naszym kraju przekroczyła już 1 mln 111 tys. osób. Największą grupę nadal stanowią obywatele Ukrainy.

Na koniec września br. do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w ZUS zgłoszonych było ponad 1,111 mln cudzoziemców. – Od początku roku ich liczba wzrosła o ponad 48,4 tys. Już od lat zdecydowaną większość pracujących w Polsce cudzoziemców stanowią obywatele Ukrainy. Na koniec września było ich ponad 753 tys. Poza nimi najliczniejsze narodowości, które legalnie świadczą pracę w naszym kraju to Białorusini

– 126,3 tys. osób i Gruzini – 27 tys. osób – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W województwie kujawsko-pomorskim odnotowaliśmy ponad 39,5 tys. obcokrajowców ubezpieczonych w ZUS. – W dalszym ciągu dominującą grupą w naszym regionie są obywatele Ukrainy, których jest blisko 28,3 tys. Kolejną liczną grupą cudzo-

ziemców w ubezpieczeniu społecznym są Białorusini. Na koniec września br. było ich niemal 2,7 tys. Tuż za nimi są obywatele Indii – 940 osób i Gruzji – 805 osób. Legalną pracę w naszym województwie podejmują także obywatele Mołdawii, Rosji, Bułgarii, Turcji czy Wietnamu. Do ubezpieczeń zgłoszeni są również obcokrajowcy z bardziej odległych, często egzotycznych krajów. To osoby pochodzące m. in. z Meksyku, Tajlandii czy Filipin – dodaje rzeczniczka.

Większość cudzoziemców, bo aż 59,4 proc., którzy podlegają ubezpieczeniom społecznym, to osoby zatrudnione na umowę o pracę, pozostali albo prowadzą własną firmę, albo pracują na umowie zleceniu czy też na podstawie innych umów cywilnoprawnych, od których istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Co ciekawe od początku roku przybyło cudzoziemców, którzy prowadzą własną działalność go-

spodarczą o 54,9 proc. Ich liczba na koniec grudnia 2022 r. wynosiła 29,7 tys., by wzrosnąć do 46 tys. na koniec września 2023 r.

Na Kujawach i Pomorzu również największą grupę spośród ubezpieczonych cudzoziemców stanowią pracownicy. Jest ich 16,5 tys. Na zarejestrowanie działalności gospodarczej zdecydowało się 1,5 tys. przedsiębiorców.

(red)

Bajki i pasowanie

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ To był tydzień wielu wydarzeń u przedszkolaków w Szkole Podstawowej w Łobdowie. 6 listopada br. obchodzono w tej placówce Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek

Według relacji nauczycielki Małgorzaty Miazgowskiej dzieci w tym wyjątkowym dniu były do przedszkola przebrane w przepiękne bajkowe stroje. Ten dzień miał wszystkim przypomnieć jak ważne są bajki i że warto do nich powracać. Jednak najważniejszym celem było po-

pularyzowanie tradycyjnych bajek bez przemocy, takich gdzie dobro wygrywa, a zło zostaje ukarane.

– Dzieci wysłuchały fragmentów najbardziej znanych baśni i bajek, rozpoznawały bajkowe postacie i tytuły bajek, z których pochodzą. Segregowały rekwizyty z bajek i układały puzzle – wyjaśnia Małgorzata Miazgowska.

Natomiast 10 listopada dzieci po raz pierwszy zaprezentowały swoje umiejętności wokalne, recytatorskie i taneczne

na szerszym forum. Następnie złożyły uroczyste ślubowanie, a dyrektor szkoły Danuta Kłownowska dokonała uroczystego pasowania. Na pamiątkę tak ważnego wydarzenia wręczyła każdemu dziecku dyplom.

Przedszkolaki miały okazję znaleźć się w nowych sytuacjach i nabrać doświadczenia oraz umiejętności zaistnienia się w centrum uwagi zgromadzonej publiczności.

B. Walas
fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

IG.6845.34.2023.JG

INFORMUJE,

iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344 z późn.zm.) **został wywieszony** na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 oraz zamieszczony na stronie internetowej miasta www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Ogłoszenia, informacje - Wydział Inwestycji, Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego”) w dniu 16 listopada 2023 r. **wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w najem** lokalu użytkowego o powierzchni użytkowej 40,00 m² na biuro poselskie na okres od dnia 13 lutego 2024 r. do dnia 12 lutego 2027 r., zlokalizowanego na parterze budynku położonego w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Poniatowskiego nr 10, na nieruchomości komunalnej określonej działką ewidencyjną nr 273/1 o powierzchni 235 m² i zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00020008/4.

wz. Burmistrza
mgr Wojciech Trzcński

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Ryńsk podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 10 listopada 2023 r. w Urzędzie Gminy Ryńsk, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno oraz na stronach internetowych <https://bip.gminarynsk.pl/8/strona-glowna-bip.html> i www.gminarynsk.pl został wywieszony i opublikowany wykaz o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości położonej w Jaworzu.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21 lub pod nr tel. (56) 687-75-27.

Wójt Gminy Ryńsk
(-) mgr Władysław Łukasik

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Ryńsk podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 8 listopada 2023 r. w Urzędzie Gminy Ryńsk, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno oraz na stronach internetowych <https://bip.gminarynsk.pl/8/strona-glowna-bip.html> i www.gminarynsk.pl został wywieszony i opublikowany wykaz o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości położonej w Myśliwcu

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21 lub pod nr tel. (56) 687-75-27.

Wójt Gminy Ryńsk
(-) mgr Władysław Łukasik

Piątek z olimpijką

WYDARZENIE ▶ Medalistka olimpijska w wioślarstwie Magdalena Fularczyk-Kozłowska trenowała siatkówkę z wąbrzeskimi uczniami

10 listopada br. pozostanie na długo w pamięci uczestników wspólnych zajęć sportowych z mistrzynią olimpijską. Zaczęło się o godzinie 9.15. Po rozgrzewce 120 uczniów klas trzecich ze szkół podstawowych w Wąbrzeźnie rozpoczęło szczególne zajęcia edukacyjne. Zadania ruchowe były związane z siatkówką i miały taki wymiar w zakresie podstawowych umiejętności. Była to lekcja wychowania fizycznego z bardzo dużą grupą ćwiczebną. W związku z tym było też dużo instruktorów i opiekunów dzieci. Pod koniec tych szczególnych zajęć były na miejscu także dyrektorki szkół.

Magdalena Fularczyk-Kozłowska to mistrzyni olimpijska urodzona w Wąbrzeźnie, a zajęcia dla dzieci z jej rodzimego miasta odbyły się pod szyldem autorskiego projektu: PIŁKA – MISTRZ. O naszej mistrzyni należy powiedzieć, że

swój brązowy medal wywalczyła podczas igrzysk olimpijskich w Rio de Janeiro.

Dla miejscowych istotne jest, że urodziła się 16.09.1986 r. w Wąbrzeźnie. Ale możemy być dumni z naszej gwiazdy polskiego wioślarstwa nie tylko ze względu na wspólne korzenie, ale przede

wszystkim z powodu osiągnięć tej niesamowitej sportsmenki. Magdalena Fularczyk-Kozłowska była zawodniczką miesiąca marca wybraną przez Międzynarodową Federację Wioślarstwa FISA. Tak się złożyło, że w swojej trzydziestoletniej historii reprezentowania naszego kraju zdobyła

łącznie 13 medali w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata juniorów, młodzieżowych i seniorów, akademickich mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy seniorów.

Do wioślarstwa trafiła, jak sama opowiada, przez przypadek. Nauczycielka wychowania

fizycznego w gimnazjum w Grudziądzu wypatrzyła przyszłą gwiazdę sportu. Później była Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Wałcu i cały szereg sukcesów.

Za to piątek (10 listopada br.) zapisał się szczególną lekcją wychowania fizycznego w zakresie gier zespołowych, a w tym szczególnym przypadku w zakresie piłki siatkowej dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych. Wszyscy uczestnicy tych wyjątkowych zajęć zdobyli medale, zaliczyli tzw. „piątkę” od burmistrzów miasta i gratulacje naszej gwiazdy sportowej.

Dzieciaki starały się wykonać jak najlepiej zalecone ćwiczenia i wyszło im to bardzo dobrze. Robiły to starannie i z wielkim zaangażowaniem. Nic więc dziwnego, że zasłużyły na medale i gratulacje.

Tekst i fot. B. Walas

